

De stichting "Vrienden van St Francis Hospital Mutolere" is opgericht op 27 augustus 2008. 2009 is het eerste volledige jaar, dat de Stichting heeft gefunctioneerd. Dit jaarverslag omvat het tiende jaar van de Stichting.

Het ziekenhuis in Mutolere

ALGEMEEN

Het St Francis Hospital in Mutolere is een Rooms Katholiek ziekenhuis in het uiterste zuidwesten van Oeganda. Het is in 1957 als missieziekenhuis gesticht door de Congregatie zusters Franciscanessen Alles voor Allen van Breda.

Met een capaciteit van 220 bedden heeft het ziekenhuis niet alleen de zorg voor de lokale bevolking (200.000 mensen), maar ook voor de patiënten uit aangrenzend Congo, waaronder oorlogsslachtoffers, en Rwanda. Het ziekenhuis superviseert 10 gezondheidsposten in de regio. Het personeel is bijna volledig Afrikaans. Naast de 4 Oegandese artsen is er een deel van het jaar een Nederlandse (orthopedisch) chirurg aanwezig op vrijwillige basis voor extra ondersteuning en scholing. Aan het ziekenhuis is een opleidingsinstituut voor verpleegkundigen en verloskundigen verbonden.

Doel van de Stichting is om de kwaliteit van de gezondheidszorg in het ziekenhuis en de regio te bevorderen en de levensstandaard te verbeteren.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit:

Mevr. K.K. (Katinka) Mijnheer, voorzitter

Mevr. GAC den Boer- Winter (Gertild), secretaris

Dhr. J.P. Snellen (Jaap), penningmeester

Adres:

Stichting "Vrienden van St. Francis Hospital

Mutolere" Lissevoort 27, 5671 BS Nuenen.

E-mail: info@vriendenvanmutolerehospital.nl

BESTUUR

Het bestuur heeft op 8 november 2018 de jaarvergadering gehouden. Tijdens deze vergadering zijn de projecten van het afgelopen jaar en het financiële jaarverslag besproken. Tevens zijn de projecten voor het komende jaar vastgesteld.

Katinka Mijnheer en Jaap Snellen zijn sinds 2016 lid van het Bestuur.

Gertild den Boer- Winter is 2018 tot het bestuur getreden. Katinka

Mijnheer is sinds 2018 voorzitter, Gertild den Boer- Winter secretaris en

Jaap Snellen penningmeester.

Samenwerking met ziekenhuis in Mutolere, de Congregatie zusters Franciscanessen Alles voor Allen

In 2018 zijn de contacten tussen de Congregatie zusters Franciscanessen Alles voor Allen en de Stichting geïntensiveerd.

De huidige actieve "Mutolere vrijwilligers" kunnen door de goede samenwerking in Mutolere en met hun aanwezigheid ter plaatse advies geven en prioriteiten bespreken. Doordat de Zusters jaarlijks een bedrag hiervoor ter beschikking willen stellen zijn er plannen voor meerdere projecten in de komende jaren.

Jaarlijks wordt de Mutolere jaarvergadering georganiseerd, waarbij de artsen, fysiotherapeuten, verpleegkundigen en andere vrijwilligers zijn uitgenodigd om de meer jarenplannen vanuit Mutolere, de ideeën uit Breda, de stand van zaken en nieuwe plannen te bespreken.

ACTIVITEITEN IN MUTOLERE

De Oegandese staf heeft een goed samenwerkingsverband met de Nederlandse vrijwilligers. Zowel in Oeganda als in Nederland is er regelmatig contact met het Bestuur van het ziekenhuis en het Bestuur van de stichting. De rol van de Nederlandse vrijwilligers wordt regelmatig besproken.

De vrijwilligers in 2018

Januari-Februari: Peter Reemst, chirurg, Katinka Mijnheer, projectcoördinator

Maart- mei: Renée Krabben, verpleegkundige

Maart- mei: Anita van Veen, verpleegkundige

April: Willem den Boer, orthopedisch chirurg, Gertild den Boer- Winter, fysiotherapeut

Mei: Lique Chatrou, fysiotherapeut

Mei- juni: Jaap Snellen, chirurg, Willemien vd Water, chirurg io, Joke Snellen, musicus en voormalig verpleegkundige

Naast behandeling van alle algemeen chirurgische afwijkingen worden

operaties op het gebied van KNO, Kaakchirurgie, Orthopedie, Plastische Chirurgie en Urologie, voor zover mogelijk ook verricht. In overleg met het management ondersteunt de stichting het ziekenhuis met het opzetten van een afdeling fysiotherapie. Revalidatie is momenteel een ondergeschikt kind terwijl er vele patiënten behoefte aan hebben. Gertild

den Boer- Winter en Lique Chatrou, beiden fysiotherapeute, hebben hierin een coördinerende en ondersteunende rol.

Afwisselend zijn in het verleden consulten verricht in het regeringsziekenhuis in Kisoro. Door de slechte organisatie en gebrek aan voorbereiding in dat ziekenhuis is het helaas niet meer mogelijk deze consulten standaard wekelijks te verrichten, behalve incidenteel op hun

verzoek. Wel worden met enige regelmaat chirurgische patiënten uit dit ziekenhuis verwezen naar het St Francis Hospital. Hier kunnen dan de meeste patiënten adequate chirurgische zorg krijgen.

Door expertise in de hoofd-hals chirurgie heeft het St Francis ziekenhuis al jaren een centrumfunctie voor schildklierafwijkingen en worden veel patiënten uit het hele land voor operatieve behandeling verwezen. Het aantal trauma patiënten blijft toenemen, voornamelijk veroorzaakt door verkeersongevallen, omdat steeds meer wegen geasfalteerd zijn en dit, vaak onder invloed van alcohol, tot roekeloos rijden leidt. Het Signpen programma, de operatieve behandeling door middel van een mergpen, voor onder- en bovenbeen fracturen, is met succes gecontinueerd. Doordat deze operatie slechts in een paar ziekenhuizen in Oeganda kan worden verricht worden patiënten vanuit andere ziekenhuizen in de regio voor deze behandeling verwezen.

ONDERWIJS

Van arts tot specialist:

Aan Oegandese basis-artsen, die net van de opleiding komen en in het ziekenhuis werken, wordt de kans geboden om chirurgische vaardigheden onder begeleiding te leren. De nadruk ligt hierbij op de patiënten met een acute darmafsluiting en beklemde liesbreuk, doch bij bijna alle electieve operaties assisteren zij om verdere expertise op te doen.

Er zijn op dit moment twee algemeen artsen, die een opleiding tot specialist doen.

Een van de artsen doet een door de Stichting gesponsorde opleiding tot chirurg en zal volgens afspraak na het beëindigen van de opleiding in 2020 in Mutolere komen werken. De tweede arts volgt de opleiding tot gynaecoloog en is ook vanaf 2020 voor het St. Francis ziekenhuis beschikbaar. Beiden qua jaren minimaal gelijk aan het aantal opleidings jaren.

Verpleegkundigen:

Een staf lid volgde een advanced nursing opleiding voor intensive care verpleegkundige. In de loop van 2018 heeft hij zijn opleiding voltooid. Hij werkt inmiddels op de nieuwe ICU van de chirurgische afdeling.

Anesthesie-assistente

Dit jaar is een verpleegkundige van de OK is de opleiding gestart tot anesthesie medewerker.

Coassistenten:

Coassistenten uit Gulu en van Mbarara universiteit hebben de mogelijkheid om een stage te lopen in Mutolere ziekenhuis gedurende hun vakantie maanden. Over het jaar verspreid, in de tijd dat er een Nederlandse chirurg was, volgden Nederlandse coassistenten gedurende periodes van 8-12 weken stage. Hiervan deden sommigen een officiële tropenstage als onderdeel van de stage Sociale Geneeskunde, anderen deden een keuzecoschap chirurgie.

Overig onderwijs

- Voedingsvoorlichting aan familie van de patiënten op zaal.
- Voorlichtingsbijeenkomsten en klinische lessen over wondverzorging, fractuur behandeling met tractie, steriliteit en hygiëne, pijnbestrijding, postoperatieve zorg, management en organisatie.

- Het project "speelkamer", dat in 2008 is opgezet, waarbij langdurig zieke kinderen spelenderwijs begeleiding krijgen loopt redelijk goed. Het hoofd van de kinderafdeling heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen om de speelzaal een aantal dagdelen per week te bemannen.

(Lopende) Projecten in 2017 en 2018

- *Voltooiing van de chirurgische afdeling*, heren, vrouwen en kinderen en de intensive care afdeling, nieuwe verpleegpost en educatieruimte. Deze verbouwingen zijn mogelijk gemaakt met financiering door de Wim van Meyel, Stichting en "de Zusters van Breda". Op de nieuwe intensive care afdeling konden met giften

van de Stichting HAND uit Zutphen de noodzakelijke apparatuur zoals monitors, zuurstofapparaten, afzuigapparatuur en een ICU brancard worden aangeschaft.

- *Renovatie van de radiologie afdeling* met sponsoring door "de Zusters van Breda"
- *Verschillende opleidingen*: twee algemeen artsen tot specialist (een chirurg en een gynaecoloog), een intensive care verpleegkundige, een anesthesie verpleegkundige. De financiering wordt mogelijk gemaakt door giften van "MMC helpt" en Elise J.H. Speykmanstichting
- Nieuwe behandeling van ernstige en diepe wonden door middel van *VAC-therapie*. Bij deze patiënten wordt over de wond een vacuümverband aangelegd, een zeer intensieve behandeling, waarbij de wond veel sneller schoon wordt en kan genezen. Het nadeel is dat zowel de verbanden als de vacuümpomp duur zijn en voor slechts een klein aantal patiënten budget beschikbaar is. In verband hiermee zal de Stichting in samenwerking met een Oegandees medisch, verpleegkundig en technisch team lokale mogelijkheden voor VAC therapie onderzoeken.
- *Orthopedische expertise* door de komst van een Nederlandse orthopeed en twee Nederlandse fysiotherapeuten, die naast de behandeling ook veel aandacht hebben gegeven aan onderwijs op dit gebied aan de lokale staf.
- Stichting Lamento heeft geld voor de aanschaf van *revalidatiematerialen* zoals rolstoelen en krukken ter beschikking gesteld.

- Bijscholing van één van de Nederlandse chirurgen tijdens de jaarlijkse *Sign-pen conferentie* in Amerika voor de operatieve behandeling van fracturen, waarna deze kennis kon worden gedeeld met de lokale artsen en clinical officer. Dit is het tweede jaar, dat deze nieuwe operatietechniek in Mutolere werd toegepast. Drie en twintig patiënten werden dit jaar geopereerd, waarvan de helft bij een fractuur in het bovenbeen en de anderen bij een onderbeenfractuur. Er waren geen ernstige complicaties. De Sign organisatie verlangt een goede follow-

up van de patiënten. In dat geval worden pennen en schroeven gratis vervangen. Voor een aantal patiënten, die ver weg wonen is follow-up problematisch. Dit heeft consequenties voor de vervanging van de pennen en schroeven. Een oplossing wordt gezocht om het voor deze patiënten aantrekkelijker te maken om naar het ziekenhuis te komen voor onderzoek.

- De *toegangspoort* van het ziekenhuisterrein is vernieuwd.
- *Website* De Stichting heeft de website vernieuwd: www.vriendenvanmutolerehospital.nl. Met dank aan Pien Rombouts en de Lions Nuenen voor de vormgeving. Met hulp van hen wordt de site in 2019 vertaald in het Engels.
- Onderzoek of de komst van een *2^e clinical officer* gewenst is. In overleg met het lokale management kan de Stichting een bijdrage leveren aan de opleiding van een nieuwe orthopaedic officer alsook in verdere bij en nascholing van de huidige clinical officer.
- *Laparoscopie* cursus (gasloze laparoscopie) in India voor de Oegandese gynaecoloog, werkzaam in Mutolere. Het is de bedoeling dat in Oeganda deze methode meer aandacht krijgt. Er zullen komende jaren workshops georganiseerd worden. De chirurgen van de Stichting en artsen uit India worden hierbij betrokken en vanuit de wetenschappelijke hoek de universiteiten van Maastricht en Leeds.
- *Lopende projecten om de levensstandaard in de nabije omgeving te verhogen*
In 2010 heeft de Stichting, met donaties van de Stichting "Burgerweeshuis" en de Stichting "het Gebroeders Bakkersweeshuis", beiden uit Zutphen, de opleiding van 14 weeskinderen op zich genomen. Deze weeskinderen, 12 meisjes en 2 jongens, hebben gedurende 4 jaar middelbare schoolopleiding op 2 verschillende scholen in Mutolere gevolgd.
Inmiddels hebben alle kinderen hun schoolopleiding voltooid en heeft de Stichting bijna alle kinderen een vervolgopleiding

laten volgen. Diegenen, die een administratieve opleiding na school hebben gedaan, hebben deze opleiding ook afgerond. Op dit moment financiert de Stichting nog 3 meisjes en 1 jongen in hun 3-jarige opleiding tot verpleegkundige. Deze opleidingen worden begin 2018 afgerond. De stichtingsleden zien erop toe, dat geormerkte donaties volledig worden besteed aan het daarvoor bestemde doel.

Plannen voor 2019

1. nieuwe pitlatrines voor de familie van de patiënten te bouwen
2. uitbreiden fysiotherapie
3. De bouw van een solar systeem voor de energievoorziening van het ziekenhuis.
4. De renovatie en uitbreiding van het Ok complex
5. De bouw van stafhuizen
6. Opleiding van lokale technici
7. Lokale VAC proberen te ontwikkelen

Donatie

Het bestuur hecht er grote waarde aan om de donateurs, die het afgelopen jaar een bijdrage hebben gegeven, van harte te bedanken voor hun steun. Dankzij hen is het mogelijk geweest om een aantal projecten te realiseren. De stichtingsleden zien erop toe, dat donaties volledig worden besteed aan het daarvoor bestemde doel. Doordat onze Stichting een kleinschalige organisatie is, die alleen met vrijwilligers werkt, komt na aftrek van beperkte administratieve kosten het geld volledig ten goede aan de doelen, waarvoor de Stichting zich inzet.

Gertild den Boer- Winter, secretaris
Katinka Mijnheer, Voorzitter

April 2019